

Matthias Benoni Hering

**Ad Dies Festos Spiritus Sancti Tertiae Deitatis Personae, Consolatoris Totivs
Hvmani Generis Certissimi Et Optimi Pie Devoteqve Peragendos, Cives O. O. ...
Pro Officii Ratione, Pavca De Spiritv Sancto Interpellatore Præfatvs, Excitat &
Adhortatvr**

Rostochii: Typis Iohannis Iacobi Adleri, [1746?]

<http://purl.uni-rostock.de/rosdok/ppn1004034199>

Druck Freier Zugang

J. 512.

1746 Pfingsten

M_1256. 287.

Kf. 1746

AD
DIES FESTOS
SPIRITVS SANCTI
TERTIAE DEITATIS
PERSONAE,

CONSOLATORIS TOTIVS HVMANI
RIS CERTISSIMI ET OPTIMI
PIE DEVOTEQVE PERAGENDOS,
CIVES O. O. HONORATISS
PRO OFFICII RATIONE, PAVCA
DE

SPIRITV SANCTO
INTERPELLATORE

PRÆFATVS, EXCITAT & ADHORTATVR

MATTH. BENONI *Sering,*

I. V. D. COD. PROF. DVICAL. PVBL. ORD.

ET CONSIST. DVICAL. CONSILIARIVS

HODIE ACADEMIÆ RECTOR,

R O S T O C H I I,

Typis, IOHANNIS IACOBI ADLERI, SERENISSIMI PRINCIPIS

ET ACADEMIÆ TYPOGRAPHI,

M. 1256 287

IOH. XIV. 16. 17.

Ego autem rogabo Patrem, & alium Consolatorem dabit vobis, ut apud vos maneat in aeternum. Nempe Spiritum illum veritatis.

Ante aliquod tempus, memini, *Virum de Christi Ecclesia longe meritissimum, & Ecclesiae, quae Hamburgi Christo colligitur, venerandum Seniozem Dn. WAGNERVM in der Neuen Sammlung von Kanzel-Reden; quaestionem de Intercessionis-Spiritus S. natura & indole occasione dicti Rom. VIII. 26. sq. ventilandam proposuit. Quamvis ego vero a limine Ministrorum Ecclesiae, quibus pertractatio thematis potissimum committebatur a Viro summe Reuerendo, longe sim remotus; officio tamen meo, Vos, Ciues Academiae O. O. Honoratissimi! ad praesens festum Spiritus Sancti sanctissimum non minus, quam jucundissimum pie peragendum, pro viribus excitandi, nullam aliam conuenientiore iudicavi meditationem, cum mihi similitudinem inter causae patronum in foro humano & Spiritum Sanctum Intercessorem inspicere datum est. Ne autem deroga-*
re

re videamur, quae Saluatori nostro, DEO & homini pro ratione
 Officii ipsius Sacerdotalis, quod satisfaciendo perficitur & inter-
 pellando, propria sunt, duo nobis a benignissimo DEO conces-
 sos esse causae Patronos, IESUM CHRISTUM Redemptorem, & Spi-
 ritum sanctum Sanctificatorem, bene erit notandum. Sicuti sa-
 cerdotio CHRISTUS gaudet perpetuo: ita in aeternum vivit; vt
 pro nobis interpellat Hebr. VII. 24. 25. Et merito ad eum tan-
 quam Aduocatum apud Patrem validum & iustum, ad rationem
 DEO peccatis nostris ad iram excitato reddendam, citati confugi-
 mus 1. Ioh. II 1. Cum autem e terra sublatus, & in dextra DEI
 collocatus est: DEum Patrem suum ipse rogauit, vt alium Con-
 solatorem siue Causae Patronum, ne visibili eius praesentia de-
 stituti nimis angamur, nobis dare velit, qui apud nos in aeter-
 num maneat Ioh. XIV. 16. Habemus igitur alium Consolatorem
 IESUM Mediatorem, qui interpellatione vera, reali ac propria,
 maiestate tamen ipsius digna apud DEum Trinunum omnium ho-
 minum causam, specialiter autem fidelium in aeternum egit &
 aget Rom. VIII. 34. Ebr. VII. 24. sq.; alium Intercessorem Ter-
 tiam DEI tatis Personam, qui in corde fidelium clamat: Abba,
 Pater! Gal. IV 6. & infirmitatibus nostris auxiliatur: siquidem
 hoc ipsum, quid oraturi simus, vt oportet, non nouimus; sed
 ipse Spiritus intercedit pro nobis gemitibus inenarrabilibus
 Rom. VIII. 26 Quam intercessionum differentiam *David Pareus*
Oper. Theol. Exeget. Tom. III. Aduers. in Epist. Ioannis Cap. II 1 ex-
 pressurus: *CHRISTUS*, inquit, *est Aduocatus, intercedens apud Pa-*
trrem valore sacrificii sui (non sola, vt Pareus ad Loc. Heb. VII. 25.
 LL. c. c. se explicat, apparitione perpetua Mediatoris ante thro-
 num DEI, & perpetuo sacrificii semel peracti vigore coram DEO,
 quod intuens Pater aeternus peccatorum nostrorum non recor-
 datur amplius, sed vera, reali atque propria, vt docet nostra Ec-
 clesia, interpellatione.) *Spiritus etiam sanctus dicitur Aduocatus:*
 QVIA FACIT, VT OREMVS. Rom. VIII. Quilibet autem, qui
 nexum totius capitis VIII. ad Romanos perspicit, facile conuin-
 citur, Spiritum hoc loco Sanctum, Tertiam in DEI tate Personam
 intelligi, & interpretationem Chrysostomi in hunc locum omni

veri similitudine destitui. In errore enim versatus, hoc loco dona Spiritus, vel donis Spiritus, quorum catalogus 1. Cor. XII. & XIV. recensetur, instructum intelligit, vt ille, qui donum siue Spiritum precationis habet, pro vniuersa multitudine precetur. Cum enim, rebus per turbatis, alii nescirent, quid esset orandum, *veniebat, inquit, in unum aliquem precationis donum, & quid prodesset ecclesiae omnium constitutus loco orabat, & alios, quid orandum esset, instituebat. Stans enim, qui honoratus erat dono, gemitibus in enarrabilibus, hoc est. multa compunctione multisque gemitibus iuxta mentis intentionem ad DEum supplicantibus, quae prodesse omnibus, orabat.* Sed habemus, quod responderi potest. Vbinam Spiritus precationis vni soli vel aliquibus tantum collati vel conferendi mentio est facta? Inter dona 1. Cor. XII. & XIV. recensita ille non refertur Spiritus. Gratiae vero atque precum Spiritus ex clementissima DEI promissione non super paucos, sed totam Davidis domum h. e. vniuersam ecclesiam effundendus est Zach. XII. 10. Ne dicam, solationem illam, quam Spiritus sanctus ecclesiae afflictæ voluit esse perpetuam, alioquin ad praesentia non pertinere tempora, cum donum illud cum miraculis aliis iam pridem cessauit. *Vid. pluribus ad hunc locum Pareus LL. cc.* Qua ratione autem patrocinium ecclesiae atque fidelium Spiritus S. in se suscipiat & feliciter peragat, quaestio est altioris indaginis. Plurimi Patrum atque Doctorum illam intercessionem metonymice, causaliter & effectiue, non vero proprie interpretantur. Inter quos Augustinus Tract. VI. in Ioh. Tom. 9. col. 49. *Non ergo Spiritus sanctus, inquit, in semet ipso apud semet ipsum in illa Trinitate, in illa beatitudine, in illa aeternitate substantiae gemit, sed in nobis gemit: QVIA GEMERE NOS FACIT.* Nec minus Philippus Henr. Friedlibius Theol. Exeg. Tom. II. Obs. in Epist. ad Rom. VIII. 26. Claf. IV. Obi. docens: *Non sunt haec, inquit, inrelligenda crassiori modo, quasi suspirare, ac ad pedes Patris aut Filii aeterni prostratus orare fingatur Spiritus sanctus - - sed CAUSALITER ET EFFECTIVE, hoc sensu: PRAETER OPITVLATOREM NOSTRVM, QVI SOLVS EST CHRISTVS, ET PRO NOBIS INTERCEDIT, IPSE SPIRITVS SANCTVS NOS FACIT*

CIT CLAMANTES, VT DEVS NOS LIBRET. Plurimi autem & hodierni Theologi in eam inciderunt sententiam, vt Spiritum Sanctum non effectiue solum, sed & proprie atque formaliter pro nobis causam agentem venerentur. Quorum a doctrina non abhorremus. Cum enim Spiritus sanctus omne, quod cogitamus & operamur bonum, viribus suis, mediante verbo diuino, in nobis producit, ita, vt orando, neque verba, neque suspiria coram DEO effundere possimus, quae nobis non suppeditauit: nihil dubii est, quin proprie & formaliter pro nobis orare audiat, & intercedere. Quis est, qui proprie causam agat, cum clientes, adfidentibus causae patronis, coram iudicio appareant, & ea tantummodo verba balbutientes proferant, quae causarum Patroni in ipso actu ipsis suggerunt? Omnium iudicio aduocatus proprie causarum actor est & habetur. Eadem est natura & indole Spiritus Sancti pro nobis intercessio. Quod si Tertia DEitatis Persona proprie & formaliter auctor est Scripturae Sacrae 2 Pet. I. 21. & fidei atque vitae renovatae Tit. III. 5. 2 Cor. IV. 13. Gal. V. 22. non obstante, quod sancti viri ab ipso actu sint locuti, vel quod, non ex semine mortali, sed ex immortali perfermonem viuientis DEI & manentis in aeternum renati simus 1 Petr. I. 23: nulla causa neque ratio subest, quare illi vero & optimo causarum Patrono propriam atque formalem denegemus intercessionem. Interpellat ergo efficiendo nostras preces & suspiria ipse, in & cum nobis, nec vlli nostrum, gratiae ipsius non repugnantium auxilio suo deerit atque patrocinio. In causarum patrono iuris peritiam, consultationem atque prudentiam non sine ratione desideramus. Quis enim munia aduocati feliciter obire potest, qui habitu leges interpretandi destitutus, instar legulegi, omnia in peruersam mentem rapit, nec vere nouit, quae nam clientibus proficua, quae nam e contrario ipsi noxia? Ille neque clientes erudire potest, quid iuris sit, neque aliorum interpretationes, consulto ad circumueniendum excogitatas enervare, & causam suam feliciter defendere didicit. Sed sola peritia sua parum aduocatus afflictas res adiuuabit, nisi consilia periculi effugiendi salutaria promptus inuenire, leges, easque causae potissimum inseruientes suppeditare

tare. atque ita accommodare est edoctus, vt ad facta adplicatae fe-
 licem promittant effectum. Quibus in mediis Iuris in primis Con-
 sultus versatur, & Prudentem Iuris hoc modo subleuat, vt leges ad
 facta applicando, reos peccati conuincat, vel media, quibus adhi-
 bitis, iudex ad sententiam victricem flecti potest, adhibeat, atque
 denique reos partim deprecando, partim a throno iustitiae ad gra-
 tiae thronum appellando, partim sponforem & mediatorem
 offerendo expediat. Quae omnia, sicuti non rabulae, sed aduocati,
 eiusque perfecti sunt requisita, in Spiritu Sancto, & longe plura at-
 que maiora deprehenduntur quam certissime. Quis unquam dubi-
 us haerere potest, num Spiritus sanctus, qui omnia, & ipsam immen-
 sam DEI essentiam scrutatur, atque nouit, quae in DEO sunt, I Cor.
 II. 10. II. cognitione iuris diuini, consultatione ac prudentia, vt ita
 loquar, gaudeat? Et quis est, qui non concedat lubentissime, il-
 lum Spiritum, DEum misericordiae plenum & gratiae, minime-
 que fallacem, auxilio nobis coram iudicio DEI laborantibus veni-
 re velle, cum eum in finem a Patre & Filio, vt nobis sit solamini,
 missus est. Ioh. XIV sqq. Ex ipsis autem actibus gratiae Spiri-
 tus S. applicatricis, nisi omnia me fallunt, munus interpellandi,
 quod in se suscepit, quam optime elucet, vt non suspiriis & gemitu
 solum in corde nostro, sed etiam nos docendo, illuminando, re-
 generando atque renouando aduocati officio fungatur. Veh,
 quanta est coecitas hominum, sibi sapientium! Imagine DEI pri-
 uati in tenebris oberrantes, neque DEum, neque eius voluntatem
 & leges cognoscimus. Interim quotidie infinitis peccando mo-
 dis feruidissimam in nos iram diuinam magis magisque acimus.
 Quo fit, vt ab infinita ipsius iustitia in ius vocemur, aeternis adiudi-
 candi suppliciis. O miseranda hominum conditio, quibus secu-
 ris & fere nesciis certa grauissimaque contingeret condemnatio,
 nisi diuinus causarum Patronus sponte se offerret, illosque pericu-
 lum, mediaque irae diuinae effugiendae doceret! En Consolator
 noster, Spiritus veritatum apparet, a Patre & Filio missus nos omnia
 docet, & in vniuersa nos ducit veritate. Ioh. XIV. 26. XVI. 13.
 Doctrinam Legis diuinae nobis ignaris ante oculos ponit, quae fa-
 cienda, & quae sint fugienda, ostendit, ac veram Legislatoris men-
 tem,

tem nobis aperit, quae in DEO sunt, optime gnarus 1 Cor. II. 11. Col-
 latione autem Legis & factorum nostrorum facta, eorum discon-
 uenientiam cum Lege inspicere docet, nosque delictorum & pec-
 catorum arguit, & repraesentatione iustitiae diuinae laesae, poe-
 nisque atrocissimis infernalibus nos securos commonefacit, terret
 & conterit. Longe alia itaque totius humani generis Patroni
 est ratio, ac non nullorum, pro, in foro humano causidicorum, qui
 clientibus suis modo fucum faciunt, modo ad quoduis facinus
 DEO & conscientiae contrarium impellere committendum, quam
 eorum iniusta facta detegere, & a proposito malo detertere ma-
 lunt. Sed genuinus noster Aduocatus in illo terrore nos non de-
 ferit, ignorantiam suam contendo, vel auxilium suum efficacissi-
 mum denegando. Consilia & nouit & suppeditat saluberrima,
 quibus initis, neque ante Iudicis alias seuerissimi faciem eru-
 bescimus, neque actori nostro Mofi, & calumniatori Diabolo suc-
 cum bimus. Salutarem nobis Euangelii doctrinam de sufficien-
 tissima IESU CHRISTI DEI & hominis satisfactione proponit, &
 eius fiduciali apprehensione nos ab omni reatu culpae & poenae
 liberari ostendit. Cum autem credere uelle, nostrarum non
 est uirium; eius afflatu & uiribus concessis Euangelio adsen-
 sum praebemus, IESUM CHRISTUM Dominum nostrum appella-
 mus & habemus, atque fiduciam in ipsius merito collocamus.
 Modo infirmitatibus nostris auxiliaturus, DEUM supplices adire
 atque deprecari iubet, sed ita, ut ipse, cum, quid oraturi simus, ut
 oportet, non nouimus, intercedat pro nobis gemitibus inenarra-
 bilibus, eo effectu, ut omniscius Pater, qui scrutatur corda, nouerit,
 (non cognoscat solum, sed etiam exaudiat) quis sit spiritus sen-
 sus. Modo autem firma fide & summa CHRISTUM fiducia appre-
 hendentibus suadet, apud iudicem seuerissimum coram eius thro-
 no ad iustitiam suam merito Saluatoris sui partem prouocare, &
 non liberationem solum a poena & culpa exoptulare, sed quoque
 indefinenter instare, ut haereditatem DEI liceat ipsis adire. O
 nos beatos! quibus a clementia Patris & Filii eiusmodi causarum
 Patronus & Consolator concessus est, cuius ope omnes, qui illius
 consiliis non repugnant, nec iustitiae aut uiribus suis confidunt,
 iudi-

iudicium DEI, condemnationem atque mortem effugiunt, & bonorum coelestium participes fiunt. Nonne DEO Trinuni ob gratissimum illud munus maximas agamus, & infinitas habeamus gratias? Nonne illum Spiritum veritatis, gratiae atque precum omni laetitia suscipiamus, animam & corpus nostrum ipsi domicilium & templum dicemus, & omni honore, deuotione ac pietate colamus? O deploranda hominum facies, qui Spiritum DEI & Christi offendunt, expellunt, & veritatem eius malitiose scientes volentesque abnegant, contemnunt & persequuntur. Sicuti illi, quibus Christi Spiritus non inest, ad Christum non pertinent Rom VIII. 9. ita fieri non potest, vt, qui semel fuerint illuminati, gustauerintque donum coeleste, & participes facti fuerint Spiritus sancti, gustauerintque bonum DEI verbum, ac virtutes futuri seculi, si prolabantur, denuo renouentur per poenitentiam, rursus crucifigentes sibi met ipsis filium DEI & ludibrio exponentes. Hebr. VI. 4.

In nobis autem, *Ciues O. O. Honoratissimi!* Spiritus sancti festum pie peracturis *Sermo Christi inhabitet opulente cum omni sapientia: docendo & commune faciendo nos mutuo psalmis, hymnis & cantionibus spiritualibus, cum gratia canentes in corde nostro Domino.*

P. P. SVB SIGILLO ACAD.

ipsis Feriis Pentecostalibus

A O. R. MDCCXLVI.

tem nobis aperit, quae in DEO sunt, optime gnarus I Cor. II. r
 latione autem Legis & factorum nostrorum facta, eorum d
 uenientiam cum Lege inspicere docet, nosque delictorum
 catorum arguit, & repraesentatione iustitiae diuinae laefae
 nisque atrocissimis infernalibus nos securos commonescit,
 & conterit. Longe alia itaque totius humani generis P
 est ratio, ac non nullorum, proh, in foro humano causidicoru
 clientibus suis modo fucum faciunt, modo ad quoduis f
 DEO & conscientiae contrarium impellere committendum
 eorum iniusta facta detegere, & a proposito malo deterre
 runt. Sed genuinus noster Aduocatus in illo terrore nos r
 ferit, ignorantiam suam contendo, vel auxilium suum effi
 mum denegando. Consilia & nouit & suppeditat salube
 quibus initis, neque ante Iudicis alias seuerissimi facie
 bescimus, neque auctori nostro Mosi, & calumniatori Diabo
 cumbimus. Salutarem nobis Euangelii doctrinam de su
 tissima IESU CHRISTI DEI & hominis satisfactione prop
 eius fiduciali apprehensione nos ab omni reatu culpae &
 liberari ostendit. Cum autem credere uelle, nostrarum
 est uirium; eius afflatu & uiribus concessis Euangelio
 sum praebemus, IESUM CHRISTUM Dominum nostrum a
 mus & habemus, atque fiduciam in ipsius merito collo
 Modo infirmitatibus nostris auxiliaturus, DEUM supplice
 atque deprecari iubet, sed ita, ut ipse, cum, quid oraturi si
 oportet, non nouimus, intercedat pro nobis gemitibus in
 bilibus, eo effectu, ut omniscius Pater, qui scrutatur corda, n
 (non cognoscat solum, sed etiam exaudiat) quis sit spirit
 fus. Modo autem firma fide & summa CHRISTUM fiducia
 hendentibus suadet, apud iudicem seuerissimum coram ei
 no ad iustitiam suam merito Saluatoris sui partem prouo
 non liberationem solum a poena & culpa exoptulare, sed c
 indefinenter instare, ut haereditatem DEI liceat ipsis ad
 nos beatos! quibus a clementia Patris & Filii eiusmodi ca
 Patronus & Consolator concessus est, cuius ope omnes, qu
 consiliis non repugnant, nec iustitiae aut uiribus suis con

